

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

1. Nazwa

HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY WSI NOWA ŁOMNICA

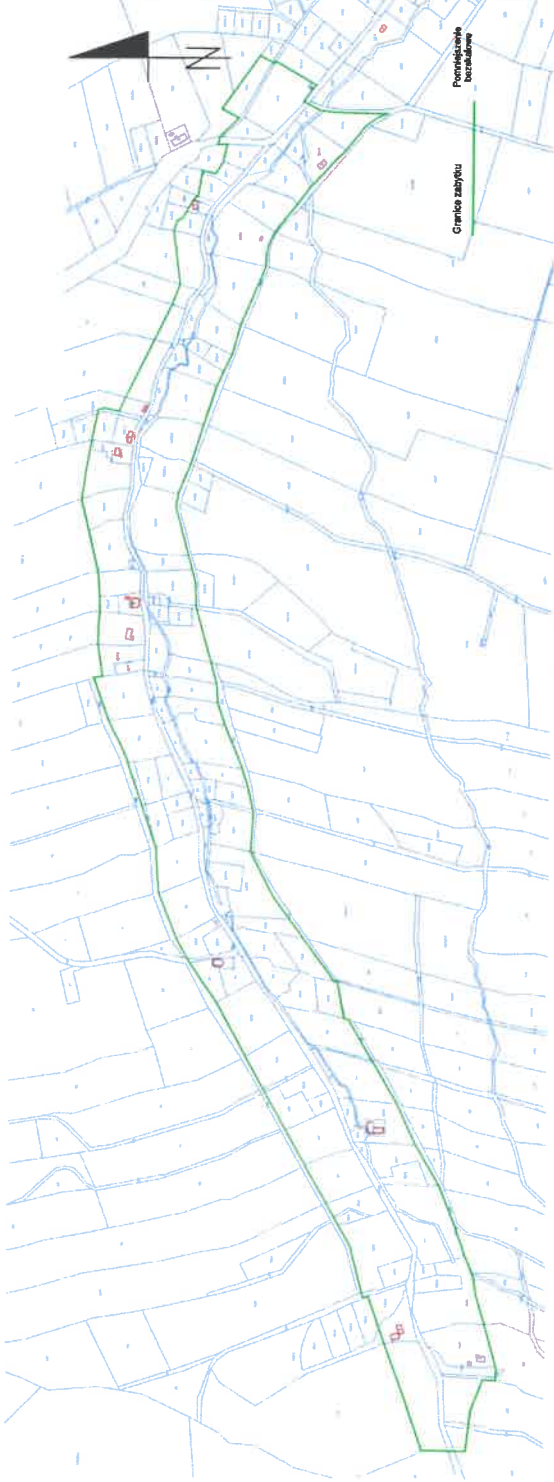
2. Czas powstania

XVII w.

3. Miejscowość

NOWA ŁOMNICA

9. Materiały graficzne

4. Adres (ulica, nr posesji)

5. Przynależność administracyjna

województwo: **DOLNOŚLĄSKIE**

powiat: **KŁODZKI**

gmina: **BYSTRZYCA KŁODZKA**

6. Współrzędne geograficzne

50° 21' 15.885" N 16° 33' 7.1" E

7. Użytkowanie obecne

MIESZKALNE

ROLNICZE

8. Stan zachowania

3

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

NAZWY: Neułomnicz, Die Neue Lönitz, New Lomnitz, Neu Lomnitz

HISTORIA: Nowa Łomnica została najprawdopodobniej założona ok. 1550 r. na terenie dóbr królewskich. W latach 1623 r. znajdowało się 8 gospodarstw zagrodniczych. Wieś rozwijała się dość szybko i ok. 1747 r. składała się już z dwóch części zamieszkiwanych przez 19 kmieci i 15 zagrodników. Dzięki stosunkowo dobrym gruntom, wieś przez wieki miała typowo rolniczy charakter, nie rozwinęło się tu ani letnisko ani tkactwo chatupnicze. Za szczytowy moment rozwoju można uznać lata 1860-85, jednak po nich nastąpił widoczny spadek ludności. Po 1945r. wieś szybko została ponownie zaludniona, utrzymując swój rolniczy charakter.

Wieś stanowi układ łańcuchowy, z dodatkowymi przecznicami prowadzącymi do zagród i ku polom, tworząc jeden zespół osadniczy wraz ze Starą Łomnicą, łącząc się z nią w naturalny sposób. Domy rozmieszczone są zwarcie i dość gęsto. Zabudowa dość skromna, w dużej mierze szerokofrontowa, tylko nieliczne zagrody miały układ czworoboku w kształt podkowy. Zachowana zabudowa pochodzi przede wszystkim z przełomu XIXXX w. składa się z domów murowanych i drewniano-murowanych.

Istniejące zagrożenia, postulaty konserwatorskie, źródła i literatura –
załącznik do karty ewidencyjnej nr 1.

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

8 sierpnia 2023 r.

Adamina Modrzejewska

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ

Nr 1

1. Miejscowość	NOWA ŁOMNICA	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres	6. Zawartość załącznika
2. Gmina	BYSTRZYCA KŁODZKA	HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY WSI NOWA ŁOMNICA	ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA POSTULATY KONSERWATORSKIE ŹRÓDŁA I LITERATURA
3. Powiat	KŁODZKI		
4. Województwo	DOLNOŚLĄSKIE		

ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA:

- zatrącenie historycznie ukształtowanego układu ruralistycznego wsi
- przebudowa i niezgodne z doktryną konserwatorską prace remontowe historycznej zabytkowej zabudowy mieszkalnej i gospodarczej

POSTULATY KONSERWATORSKIE:

- rozbudowa wsi z poszanowaniem historycznego ukształtowanego układu ruralistycznego
- budowa nowych obiektów z zastosowaniem materiałów występujących w budownictwie lokalnym oraz z zachowaniem cech charakterystycznych dla Kotliny Kłodzkiej
- prace remontowe i modernizacyjne przy historycznej zabudowie mieszkalnej i gospodarczej należy prowadzić z zachowaniem i poszanowaniem oryginalnej substancji zabytkowej
- zachowanie i konserwacja małej architektury sakralnej
- prace przy obiektach zabytkowych należy prowadzić w uzgodnieniu ze służbami konserwatorskimi

ŹRÓDŁA I LITERATURA

Dehio-Handbuch der Kunstdenkmäler in Polen Schlesien, Berlin 2005.

Knies J., *Alphabetisch-statistisch-topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuß. Provinz Schlesien*, 1845.

Rybka-Cegielska I., Boguszewicz M., Wiśniewska D., *Studium środowiska kulturowego gminy Bystrzyca Kłodzka woj. Wałbrzyskie tom II, część I, Wrocław 1995.*
Słownik geografii turystycznej Sudetów, T. 15: Kotlina Kłodzka i Rów Górnej Nisy, Wrocław 1994.

Kartografia

Messfischblatt Habelschwerdt 5765, ok. 1936 r

Opracowanie załącznika:
(data i podpis)

8 sierpnia 2023 r.

Adamina
Modrzejewska

